

Návrh PODSTRÁNKY
ķ mailovej stránķe obce Vyšná Jablonķa
[mailto: v.jablonķa@centrum.sk](mailto:v.jablonķa@centrum.sk)

MOTTO:

**V normálnom ľudskom spoločenstve
je úcta k ľuďom a ochrana majetku
samozrejmosťou a normálnym javom.
V takom spoločenstve nie je potrebné
nikoho žiadať, prosiť, upozorňovať,
nikomu sa vyhrázať a nikoho trestať.**

J.I.M.

Názov podstránky:

Rodák

JUDr. Ivan Maturkanič

napísal:

Korene

Odkiaľ si?

*Keď prerušíš korene, vyschneš,
odumrieš.*

*Tu si bol niekto, mal si svoje miesto.
Tam kdesi ďaleko budeš nikto. Cudzí.*

Jeden z mnohých.

*Tu tvoje miesto zarastie, osirie.
Nebudeš tu doma. Staneš sa cudzím.*

Keď nebudeš tu, tak sem prídu iní.

Zoberú, čo ti otcovia zanechali.

Tvojou vinou.

A ty budeš odnikiaľ.

J. J. M.

Krédo „Jablinčana“:

*na ľudí sa usmieva, inteligentných si
získava, detí aspoň pohľadom pohladká,
svojich kritikov neodsudzuje, ale získava;
zradu falošných priateľov netrestá,
príkoria trpezlivo znáša, východiska
neustále hľadá, núdzným pomáha, čistotu
a krásu vytvára, o potomkov sa stará,
odkazy otcov ctí a zachováva, lepší svet po
sebe zanecháva, to je krédo „Jablinčana“.*

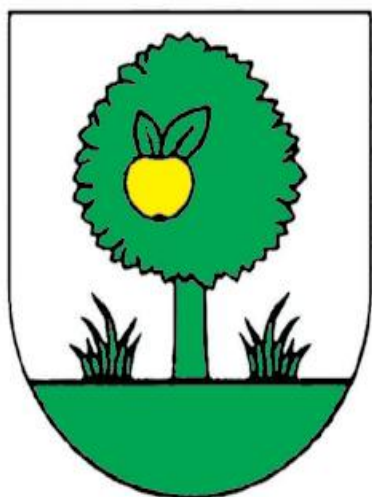
J. I. M

KOLÁŽ: OBEC VO FOTOGRAFIÍ

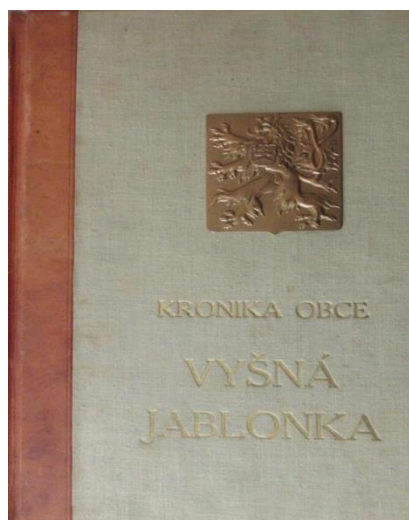

Koláž vytvoril JUDr. Ivan Maturkanič

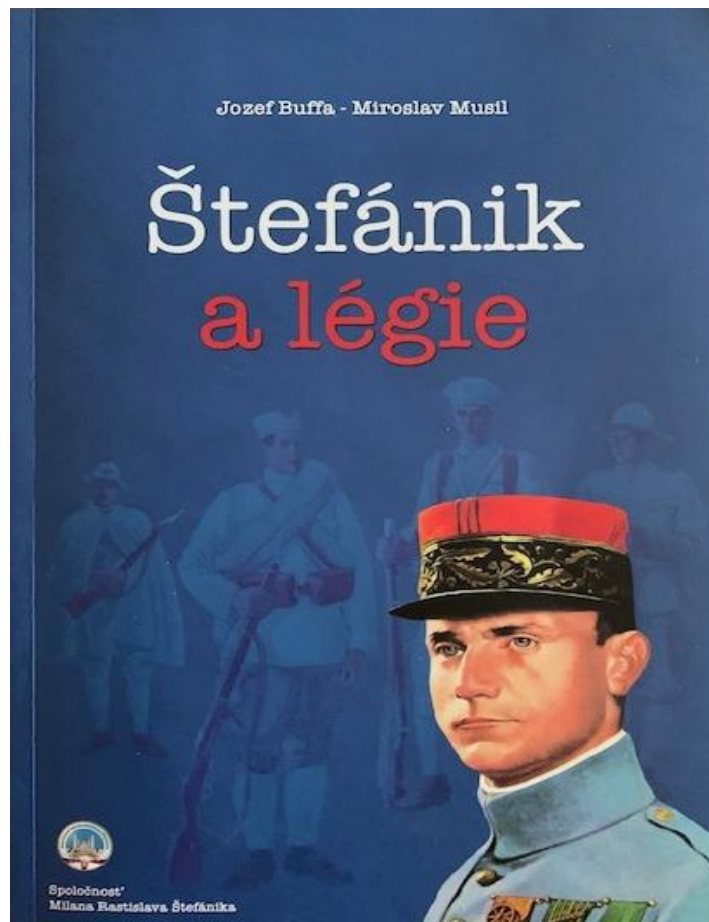
VÍTAJTE V OBCI

VYŠNÁ JABLONKA

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ RODÁKOV RODÁCI - AUTORI PUBLIKÁCIÍ **BUFFA JOZEF:**

Autori tejto publikácie komplexne pristúpili k spracovaniu širokej palety dostupných informácií viažúcich sa k zrodu Československa so zámerom objektívne doložiť neraz nedocenené obrovské úsilie M. R. Štefánika na osamostatnenie sa Čechov a Slovákov. Sledujú a objasňujú predovšetkým Štefánikov nenahraditeľný prínos pre výstavbu čs. revolučného vojska, ako rozhodujúceho faktora pre akceptáciu požiadaviek čs. oslobodeneckého hnutia krajinami spojencov.

Bol to Štefánik, ktorému sa podarilo majstrovským diplomatickým úsilím a brilantnou argumentáciou presvedčiť predstaviteľov Dohody ako obísť Haagsky dohovor o právach a zvykoch pozemnej vojny z 18.10.1907, podľa ktorého práca vojnových zajatcov nesmie mať vzťah k vojnovým operáciám. Štefánik argumentoval, že ustanovením armády ešte neexistujúceho štátu Česko - Slovenska, ktorý nebol signatárom Haagského dohovoru, nedochádza k porušeniu dohovoru a nebude napadnutelné zo strany Ústredných mocností. Až vďaka tejto Štefánikovej argumentácii súhlasili predstavitelia Dohody s jeho projektom vytvárania čs. vojsk na ich území - a začala sa rodiť armáda štátu, ktorý ešte neexistoval, ale ktorá mala byť zárukou jeho zrodu.

V tejto publikácii sa snažíme stručnou formou sprístupniť čitateľovi dve oblasti z mnohostranného života M. R. Štefánika. Prvou je oblasť jeho vojenských činností v priebehu prvej svetovej vojny, a to od vojaka pilota, pozorovateľa až nakoniec propagátora myšlienok nového štátu Čechov a Slovákov prostredníctvom zhadzovania letákov na oblasti bojovej činnosti rakúsko-uhorských vojsk. Druhou oblasťou je vojensko-diplomatická činnosť M. R. Štefánika, ktorou výrazne prispel k vzniku Česko-Slovenskej republiky a položeniu základov jej armády.

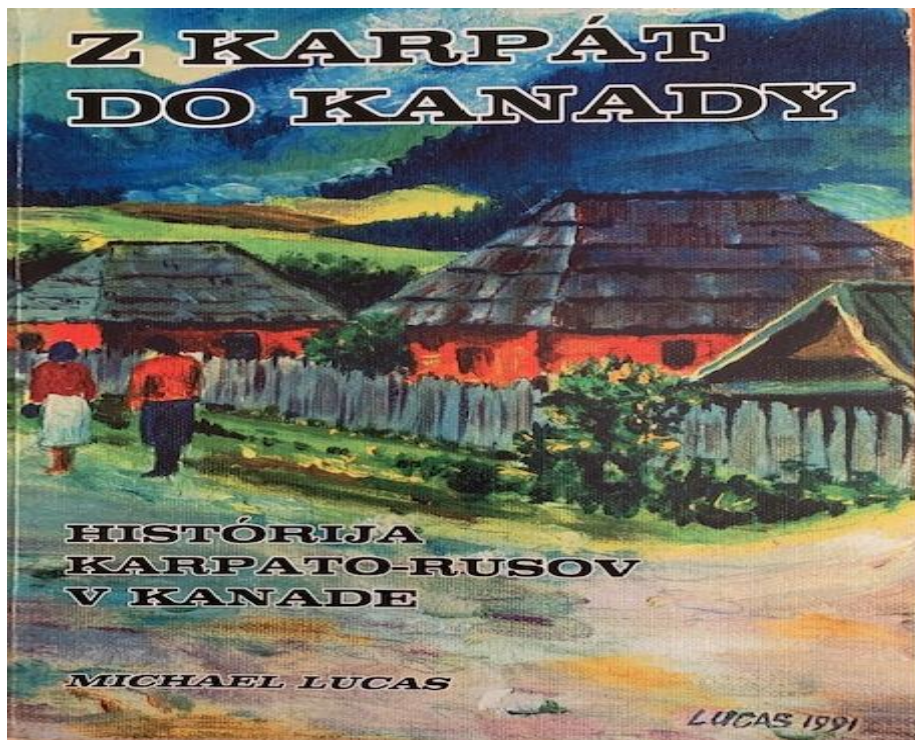
M. R. Štefánik ako pilot pozorovacieho lietadla typu Farman MF 11 lietal počas vojny nad bojovými líniami vo Francúzsku a Srbsku. Predstavu o skutočnej odvahe a statočnosti letca M. R. Štefánika si môžeme urobiť, iba ak sa bližšie oboznámime s konštrukciou tohto lietadla, zhotoveného z dreva a plátna, ľahko podliehajúceho v poľných podmienkach vplyvu vlhkého počasia, so slabým a nespoľahlivým motorom, ktoré lietalo pomalšie ako jazdia dnešné autá. Mimochodom, len krátko predtým, v r. 1909, preletel Blériot ako prvý kanál La Manche na lietadle s motorom, ktorý pri výkone 30 koní dosahoval rýchlosť iba 60 km/h.

Doplníme doteraz neznáme dokumenty monografie talianskeho trojmotorového lietadla Caproni 33, na ktorom sa vracal po šesťročnej neprítomnosti gen. M. R. Štefánik z Talianska na Slovensko, ktoré sa aj jeho zásluhou stalo slobodné v rámci novovzniknutej ČSR. Tesne pred pristátím na letisku Vajnory sa lietadlo v Bratislavskej Ivnánke (dnes Ivnanka pri Dunaji) zrútilo a všetci členovia jeho posádky zahynuli.

MICHAEL LUCAS, alias2 MICHAL LUKÁČ:

Jedným z predstaviteľov tejto doby je aj Michael Lukas. Jeho príbeh sa podobá mnohým iným. Michael sa narodil 7. marca 1926, pár rokov po Októbrovej revolúcii, v dedine Vyšná Jablonka v Karpatskom regióne východného Československa. V roku 1938 prišiel so svojou mamou do Kanady. Jeho otec, ktorý do Kanady prišiel už skôr, pracoval v baniach, odkiaľ organizoval odborové

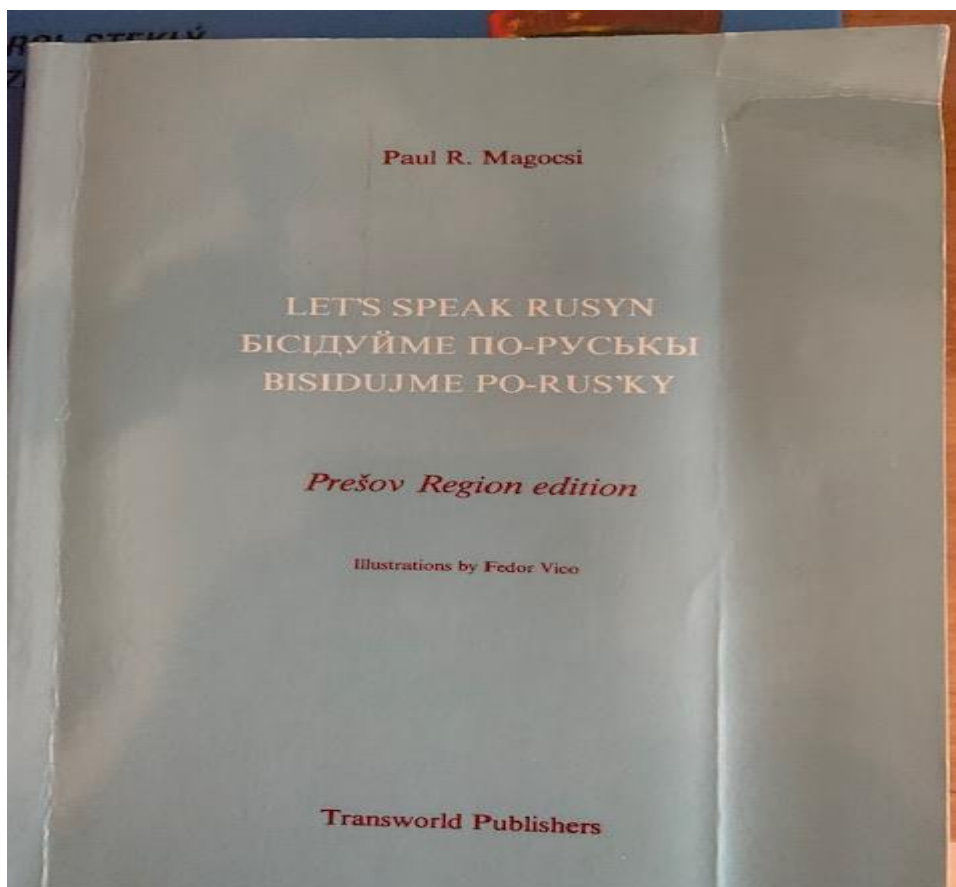
MICHAEL LUCAS *Tajomník Společenstva Karpato-Ruských Kanadanov*

Túto knihu venujem súdruhom, ktorí boli zakladateľmi Spoločenstva Karpato-ruských Kanadanov – Teodor Peyko, Nestor Wolchak, William Lukac, Anna Baranová, Nick Koren, Nick Labyk, Nellie Drotarowská a mnohým iným, ktorí zasvätili svoje životy pre lepšiu budúcnosť

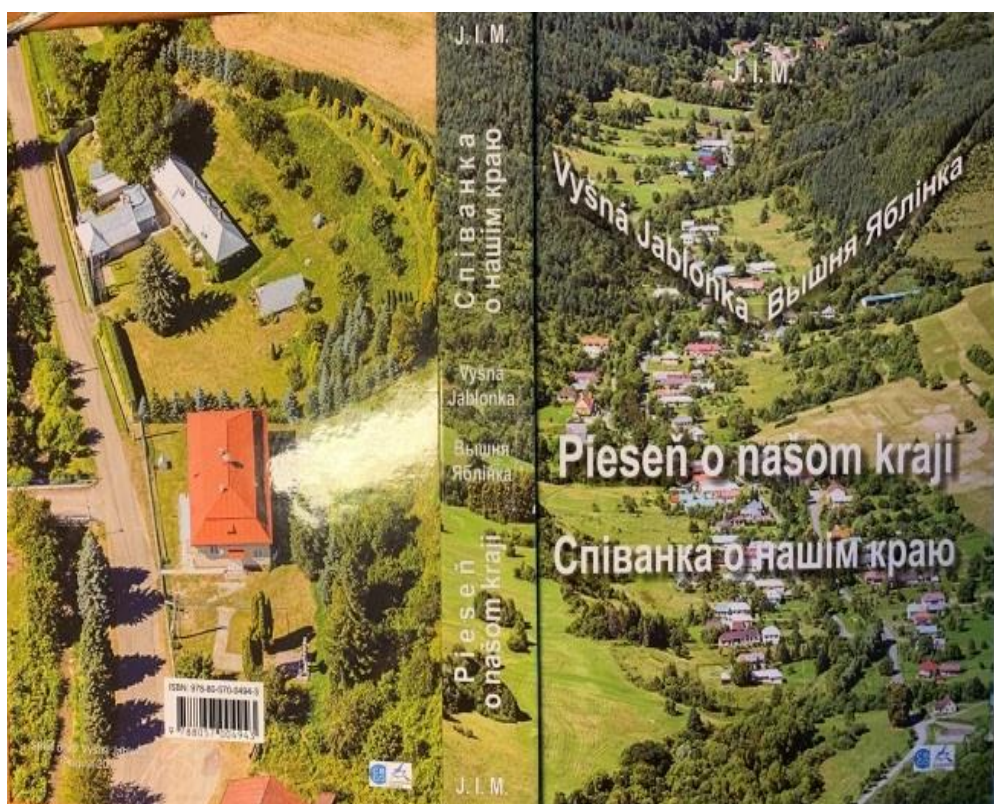
Paul Robert Magocsi: profesor histórie, politológie a predsedu ukrajinských štúdií na University of Toronto Canada. Na univerzite pôsobí od roku 1980 a v roku 1996 sa stal členom Kanadskej kráľovskej spoločnosti.

Pro prešovs'kij bisidnyk mý výbraly valal Výšnu Jablinku, kotra sja nachodyt' u siverno-východnim Českoslovens'ku — pravi pid pol's'kov hranye'ov (kolo 35 kilometriv na siver od Humennoho ta 30 kilometriv na východ od Medžylaborec'). Choc' Výšna Jablinka sja ne nachodyt' v sereďny Prešovs'koho kraju, ale prosto na lingvistyčnim rozdili medžy lemkivs'kymy ta zakarpats'kymy dialektnymy hovoramy, avtor uvažaje tot výbor za ideal'nýj, bo tot valal je na čystij karpatorus'kij lingvistyčnij terytoriji ta ne je pid micnym vplývom susidných slovens'kých dialektiv.

Vosený 1975-ho roku, avtor cilých tryj týždniv bisiduvav u tomu valali z panom Ivanom Čuvanom (66 rokiv) ta joho ženov pani Annov Sijkovov Čuvanovov (64 rokiv) i totu bisidu zapysav sobi. Býly výbraný staršy ljude, bo jazýk molodšých ljudej je často pid micnym vplývom slovens'koho, a v dakotrych prypadoch i ukrajins'koho jazýka. Cilýj tekst perečytala divka tých starých ljudej pani Marija Čuvanova Magoči (33 rokiv), nova krajanka y Spojených Štatoch, jak taj jeden bývšyj profesor na universyteti im. Pavla Šafarika v Prešovi. Dvadcat' peršyj rozdil pro zdravlja perečytav Pavlo Komanyč'kij (31 rokiv), likar u špitalju na Bostons'kim universyteti, novýj krajan z Haburý blyzko Medžylaborec'. Maliunký do bisidnyka —

JUDr. Ivan Maturkanič:

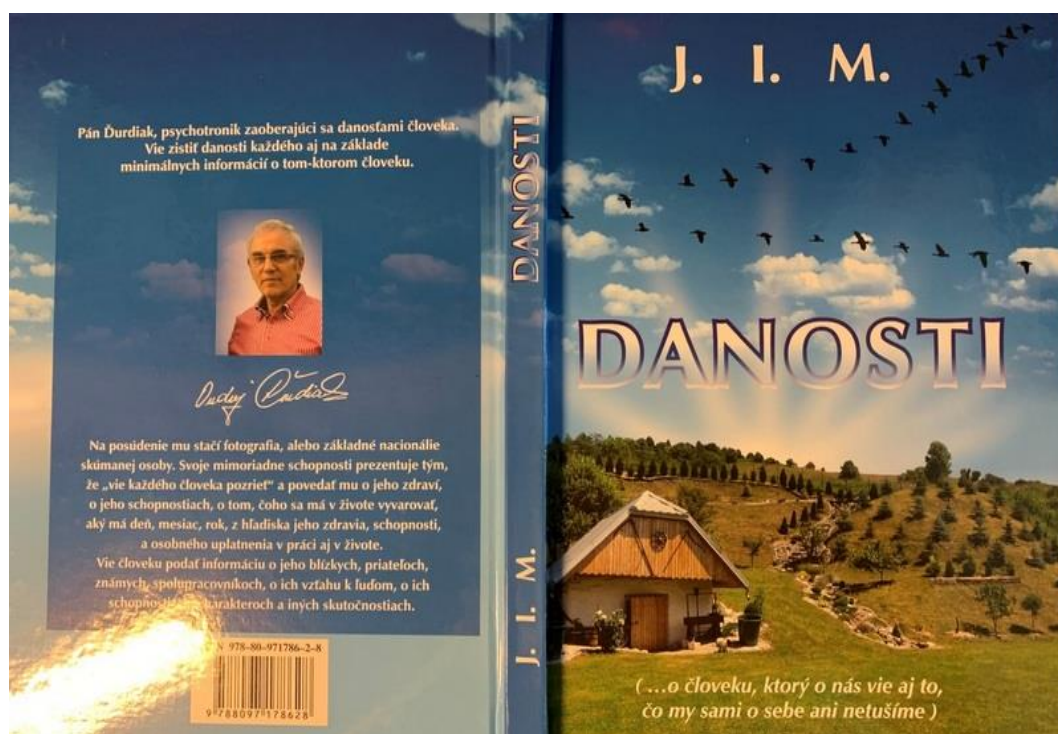
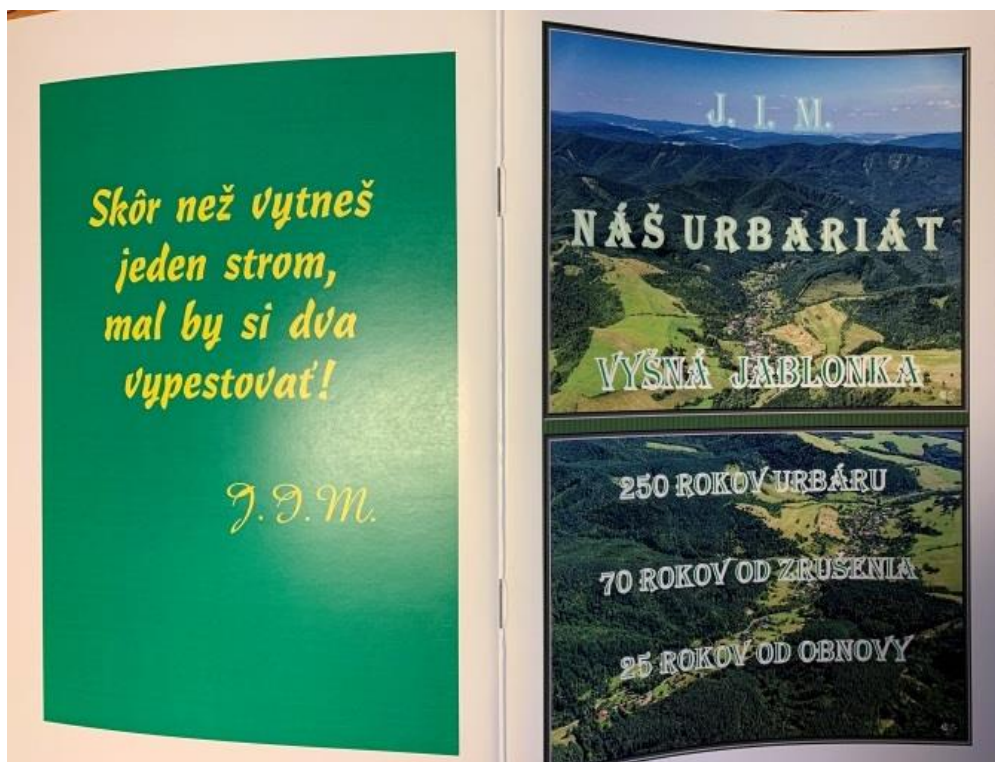

Z hlbokkej úcty k nehnynúcej pamiatke tých, ktorí tu žili pred nami. Na vedomie a milú spomienku tým, ktorí tu boli s nami. Milý odkaz tým, ktorí tu budú po nás.

Pán Paul Robert Magocsi, profesor histórie, politológie a predsedu ukrajinských štúdií na University of Toronto Canada napísal v roku 2019 osobný list autorovi knihy

**PIESEŇ O NAŠOM KRAJI,
Співанка о нашім краји, Співанка о нашім краю,
v ktorom kladne hodnotí úroveň písania.**

*Милый пане Матурканич!
Дуже дякую за шутину книгу про Вышню Яблінку. Быв ем приємне заскочений коли ем читав присвяченну на першу сторінку. Фотографії, документи та текст выбраны і писаны професіонально. Вам гратулуемо!*

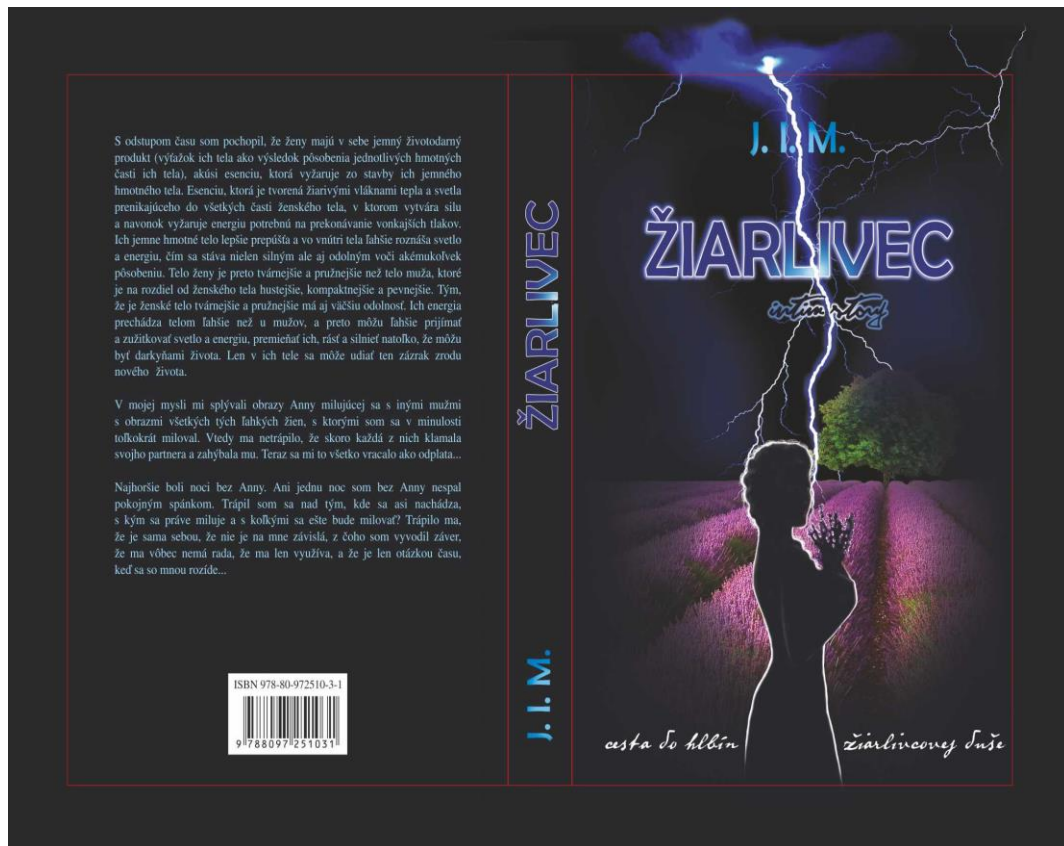

Autor čitateľovi:

Napísanie tejto knižočky bolo podmienené stretnutím s človekom, ktorého schopnosti presahovali rámec bežného chápania a logického vysvetlenia, ním prezentovaných javov a schopnosti. Podnietil myseľ k zamysleniu sa nad tým, aké môžu byť a odkiaľ sa u človeka

berú jeho schopnosti konať, čím sú podmienené a ovplyvňované. To, čo je v hovorovej reči bežne označované ako schopnosti človeka prezentoval ako „danosti“. A práve v ich zisťovaní spočívali jeho schopnosti.

Nech už to bolo čokoľvek, čo podnietilo moje myslenie a nasmerovalo moje konanie na napísanie tejto, svojim rozsahom krátkej publikácie, jedno je isté, nebola to len snaha prezentovať sa navonok. Ale posúď sám, nepodráždilo by Tvoje myslenie, keby o sebe niekto tvrdil, že je schopný vidieť a vedieť o Tebe a Tvojich blízkych aj to, čo je pred Tebou skryté, utajené, neviditeľné?

PATOLOGICKÁ ŽIARLIVOSŤ JE SKRYTÁ PARANOIDNÁ CHOROBA VYVOLÁVAJÚCA CHOROBNÚ ZÁVISLOSŤ ČLOVEKA, KTORÝ BOL POZBAVENÝ ROZUMU, LOGIKY A SVEDOMIA NA ČLOVEKU, KTORÉHO CHCE ŽIARLIVÝ ČLOVEK OVLÁDAŤ - ZÁKERNÁ CHOROBA, KTORÁ SA DÁ TLMIŤ ALE NIKDY SA NEDÁ CELKOM VYLIEČIŤ.
J. I. M.

„A sú aj takí, čo rozprávajú a nevedomky a nechtiac povedia pravdu, ktorú ani sami nechápu.“ Myšlienka z Proroka, časť: „O umení hovoriť“:

Človek prišiel na zem, či vzišiel zo zeme?

Kto, alebo čo, vládne ľudstvu na zemi?

Aký je zmysel (poslanie) existencie človeka na zemi?

Ani na jednu z týchto otázok nejstujú na zemi jednotné a jednoznačné odpovede, a nie je ani cieľom tejto práce sa nimi zaoberať. Môžeme sa zmôcť tak akurát na pár poznámok k jednotlivým otázkam. Pri prvej otázke narazíme na základný rozpor medzi evolucionistami a teizmom, vrátane monoteistov a stúpenkami mnohých teórií. Ľudstvo si nepripúšťa vládu nad sebou vôbec, operujúc vlastným myslením a uvedomovaním si seba samého a všetkého okolo. Preto neuznáva ani vládu prírody nad sebou. A názorové nezhody v odpovediach na prvé dve otázky, zákonite plodia rozporuplné odpovede na tretiu otázku. Potvrdené a podčiarknuté znamená, že človek nevie aké je jeho poslanie na matičke zemi, tým skôr v spojení s vesmírom. Je taký malý a nemohúci, že nevie prečo tu je a aké je jeho poslanie, z čoho vyplývajú jeho mnohé neriešiteľné problémy a rozpory v jeho vedomí aj v spoločenských interakciách.

Tak sa, vážený čitateľ, pokúsme pozrieť na to, prečo je to tak. Čo ženie človeka k rozporom v spoločenských interakciách a k presadzovaniu vlastných záujmov, často aj ku škode ostatných jedincov. Kedy, kde a ako vzniká spoločenská nerovnosť ľudí? Kde sa u človeka rodia sny, túžby, žiadostivosti a iné vlastnosti smerujúce k hromadeniu hmotných statkov aj nad rámec bežnej potreby a k ovládaniu iných jedincov.

Aj keď názov knihy evokuje myslenie smerom k celému ľudstvu, v skutočnosti jej obsahom nie je rozbor problémov ľudstva, ale len tej jednej jedinej vlastnosti človeka, ktorú mudrc označil ako **túžbu**, tvrdiac, že tá ovláda každého človeka, resp.

je jedinou vlastnosťou ovládajúcou všetkých ľudí na zemi.

Dve knihy autora JUDr. Ivana Maturkaniča: 1. Žiarlivec a 2. Zachráňte ľudstvo sú dostupné vo forme e-knží na <https://www.martinus.sk/874555-ziarlivec/e-kniha> a <https://www.martinus.sk/2886507-zachrante-ludstvo/e-kniha>

Základné údaje katastra obce

Vyšná Jablonka:

Zem – kataster obce:

Kataster obce mal v rokoch 2013 - 2018 rozlohu 24 831 737 m² (2483 há, 1737 m²).

Druhy pozemkov katastra sú uvedené v nasledujúcom prehľade.

PREHĽAD ÚHDP							
Parcely registra C - extravilán							
Obec		: (521 019) VYŠNÁ JABLONKA					
Katastrálne územie		: (871 206) Vyšná Jablonka					
	Druh pozemku	Kód	Počet	Výmera parcel v m ²			
				Celková	Priemerná	Najmenšia	Najväčšia
1.	Orná pôda	2	9	59 80 95	6 64 55	1 23 34	14 50 33
2.	Záhrady	5	171	11 25 48	6 58	13	1 63 16
3.	Trvalé trávne porasty	7	41	532 56 01	12 98 92	54 84	60 32 04
4.	Lesné pozemky	10	201	1746 72 07	8 69 01	10	130 87 99
5.	Vodné plochy	11	2	15 14 31	7 57 15	6 38 60	8 75 71
6.	Zastavané plochy a	13	19	14 29 04	75 21	36	2 51 02
7.	Ostatné plochy	14	12	43 89 02	3 65 75	1 82	26 11 99
Spolu			455	2423 66 88	5 32 67		
Výmera k.ú.				2483 17 37			
Rozdiel				59 50 49			

Daň z pozemkov: Rozpočet na roky 2023 a 2024: Príjem: po 26 069 EUR/rok

Predpis dani:

§ 2

ZÁKLAD DANE

1. Správca dane ustanovuje, že na území obce Vyšná Jablonka hodnotu pozemku, ktorou sa pri výpočte základu dane z pozemkov násobí výmera pozemku v m²

/ i za každý začatý m²/ za:

a) orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady vo výške 0,1639 €/m²

b) trvalé trávnaté porasty vo výške 0,0229 €/m²

c) záhrady vo výške 1,3277 €/m²

d) lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy a rybníky vo výške 0,07 €/m² alebo podľa predloženého platného znaleckého posudku,

e) stavebné pozemky vo výške 13,27 €/m²

f) zastavené plochy, nádvorcia a ostatné plochy vo výške 1,3277 €/m²

§ 3

SADZBA DANE

1. Správca dane pre pozemky na území obce Vyšná Jablonka určuje ročnú sadzbu dane z pozemkov vo výške:

a) orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty vo výške 1,25 % zo základu dane,

- b) lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky vo výške 2,5 % zo základu dane,
- c) záhrady vo výške 0,50 % zo základu dane,
- d) zastavané plochy a nádvoría, ostatné plochy vo výške 0,50 % zo základu dane,
- e) stavebné pozemky vo výške 0,50 % zo základu dane,
- f) ostatné plochy vo výške 0,50 % zo základu dane.

Z uvedených údajov si môže každý prepočítať a porovnať správnosť príjmov z daní z nehnuteľnosti v obci Vyšná Jablonka (údaje boli čerpané z verejne dostupných zdrojov).

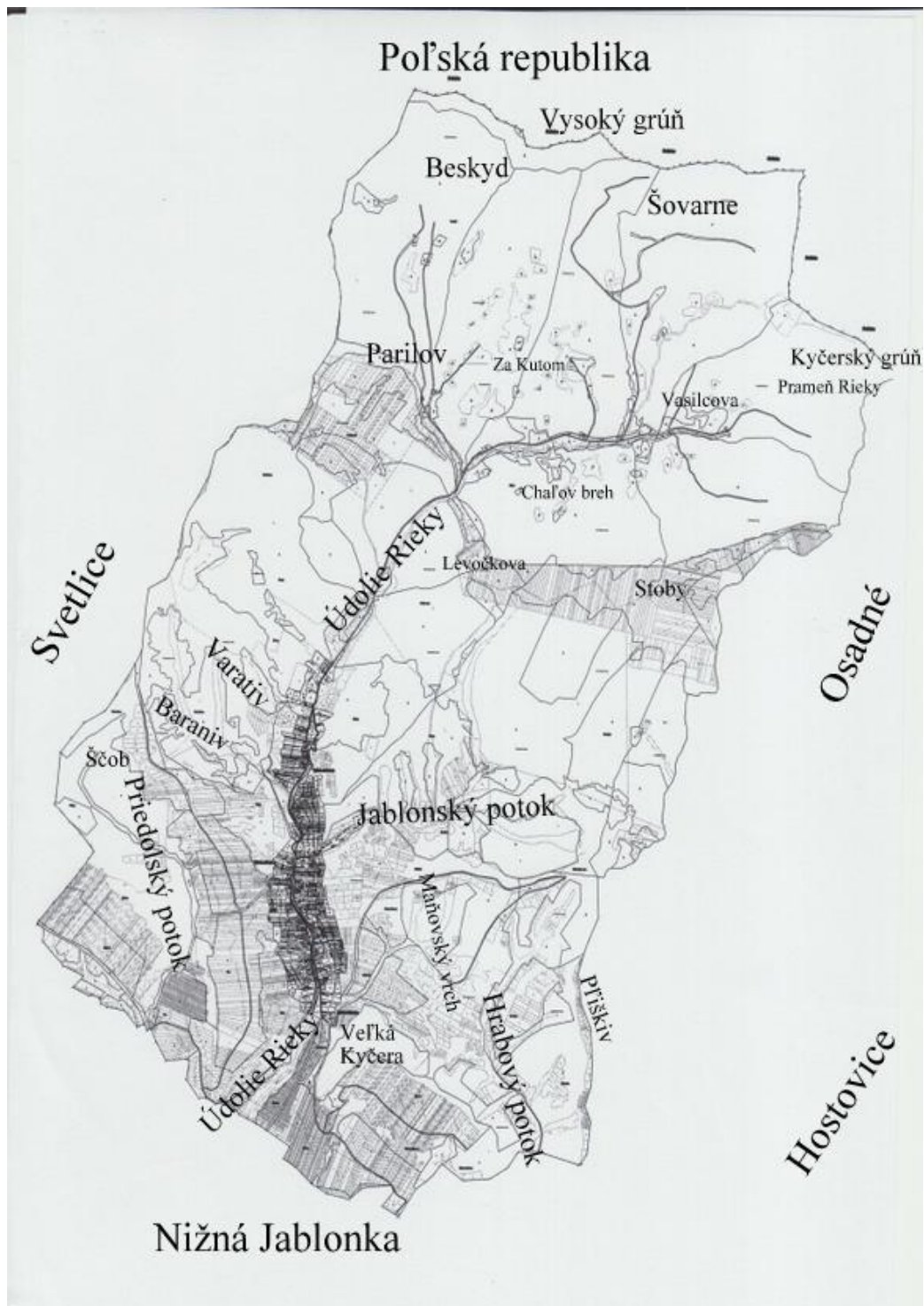
Katastrálne územie obce má polohopisný tvar obdĺžnika. Územie je pozdĺžne rozdelené do troch údolí. Základ tvorí údolie Rieky uprostred katastrálneho územia, ktoré sa tiahne pozdĺž Rieky od katastrálneho územia obce Nižná Jablonka z juhu na sever až po hranicu s Poľskou republikou. Na juhovýchodnej strane katastrálneho územia sa nachádza údolie Hrabového potoka a na juhozápadnej strane zas údolie Peredolského potoka. Uprostred obce na jej východnej strane sa rozprestiera údolie Jablonského potoka. Za zmienku stoja aj ostatné údolia v katastri obce. Vizualne je možné katastrálne územie obce vnímať aj podľa priloženej mapky.

Počet parciel uvedených v prehľade nám napovedá rozdrobenosť pôdy. To však nie je nič proti rozdrobenosti vlastníkov a podielových spoluvlastníkov.

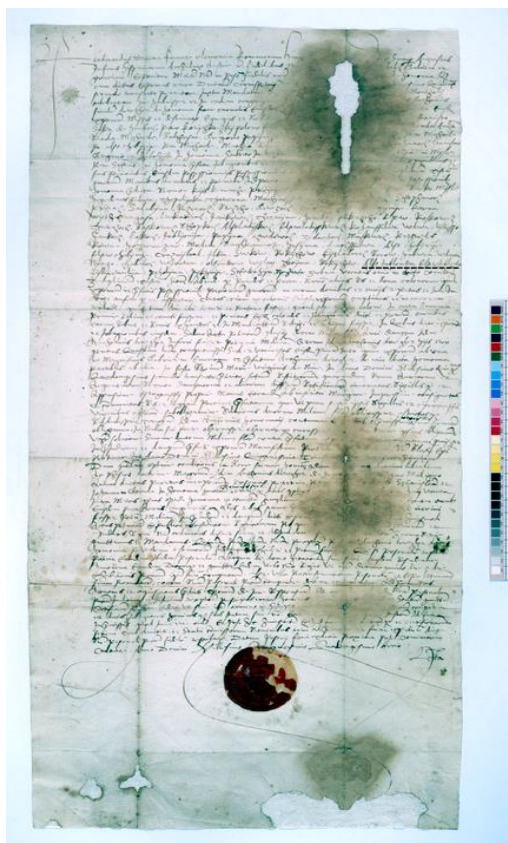
V roku 2019 bolo na Slovensku 3 559 katastrálnych území, 8,4 milióna vlastníckych parciel, 4,4 milióna evidovaných vlastníkov pozemkov a 100,7 milióna spoluvlastníckych vzťahov. Priemerný počet spoluvlastníkov na jednu parcelu bol 11,93 a jeden vlastník priemerne vlastnil 22,74 parcely. Vtedy sa predpokladalo, že pozemková reforma by mala trvať 30 rokov a mohla by stáť miliardu eur.

Takejto rozdrobenosti sa nevyhol ani kataster obce Vyšná Jablonka. Počet evidovaných vlastníkov a spoluvlastníkov som nezisťoval. Nemalo by to veľký prínos najmä preto, že na každom liste vlastníctva je zapísaný značný počet neznámych podielnikov, čo bolo zapríčinené tým, že bývala Pozemková kniha starých podielnikov nevymazávala, ale len dopisovala nových. Tak je v listoch vlastníctva zapísané veľké množstvo neznámych podielnikov. Na potvrdenie uvádzam aspoň jednu anomáliu. V LV č. 421 k. ú. (spoločné nehnuteľnosti podľa zákona č. 97/2013) Vyšná Jablonka na parcele č. 1481/8 o výmere len 781 m² (príjazd ku Kasárni) je pod číslom **252. Zapísaná** (ako vlastník podielu) **Slovenská republika** s podielom: 1631768/3233631777, a tiež sú tam zapísané podiely iných podielnikov s podielmi: 5440/983040, či podielmi: 5439/403968. Kto má záujem, tak si môže vypočítať aký je podiel štátu 1631768/3233631777 zo 781 m².

Môj návrh mapového vizuálneho pohľadu na katastrálne územie obce Vyšná Jablonka s čiastočným miestopisom.

Kópia písomného dokumentu z roku 1543 uloženého v Slovenskom národnom archíve v Bratislave (MV SR, SNA, f. HM z Konventu premonštrátov v Lelesi, A. a. 1543, Nr. 29), v ktorom je uvedená písomná zmienka o obci Vyšná Jablonka (*pre obec zabezpečil a dal zarámovat' môj vnuk Mgr. Dávid Gildein*).

Problematika spravovania hmotného majetku obce z pohľadu práva:

Vo vlastníctve obce je 5 stavieb.

Súpisné číslo	Na pozemku parcelné číslo	Druh stavby	Popis stavby
34	115	12	budova sociálnych služieb
55	254	15	Obecný úrad
90	633	16	kultúrny dom
Právny vzťah k pozemku parcelné číslo 633 pod stavbou s. §. 90 nie je evidovaný na liste vlast			
118	115	7	garáž

Tieto stavby sú zapísané v LV č. 298 a stavba č.

62 309

15

stavba - býv. policajná stanica je zapísaná LV č. 679.

Stavba č. s. 55 je evidovaná ako Obecný úrad. V skutočnosti to je značne zchátrala „Kasáreň“. Budovu sociálnych služieb č. s. 34 (pôvodne – škola, neskôr slúžiaca pre potreby Ministerstva vnútra) obec prenajíma pre poskytovanie sociálnych služieb. Prevádzkovateľ služieb má záujem budovu školy odkúpiť. Stavba č. s. 90 - Kultúrny dom je postavená na pozemku par. č. C 633 o výmere 902 m² zastávaná plocha a nádvorie, ktorá nie je evidovaná vo vlastníctve obce. Jej právny vzťah je evidovaný na LV č. 544, z ktorého vyplýva, že parcela pod kultúrnym domom, pamätníkom a príslušné pozemky sú súčasťou parcely E 41 v podielovom spoluvlastníctve Jednoty SD Humenné - podiel: 36/128 a obce Vyšná Jablonka - podiel: 92/128. Osobne som pre obec pripravil najmenej tri písomné podania adresované Jednote s cieľom zrušenia podielového spoluvlastníctva, ale bezúspešne. Vo februári 2024 som sa osobne stretol so zástupcom Jednoty, ktorý prisľúbil uzavretie dohody o zrušení podielového spoluvlastníctva, tak dúfam, že to k niečomu bude. Za podiel 36/128 z výmery parcely 3467 m², t. j. za 975 m² predbežne navrhoval, aby obec zaplatila Jednote kúpnu cenu 1000€, t. j. 1,02€/ 1m². V čase písania tohto textu (jún 2024) podiely usporiadané neboli. Takže aj pre Kultúrny dom v obci i naďalej platilo to známe z češtiny „země česká, domov můj“, expresívne vyjadrujúce nesúlad medzi vlastníctvom stavby a vlastníctvom pozemku pod stavbou. Taktiež môže niekoho napadnúť otázka? Koľko rokov sú už obchod s krčmou v obci zavreté? Pozemky vo vlastníctve obce:

114	1749 m ²	Ostatná plocha
115	1808 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie
253	1167 m ²	Záhrada
254	1007 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie
255	960 m ²	Trvalý trávny porast
307	1136 m ²	Záhrada
394	157 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie
Právny vzťah k stavbe súpisné číslo 0 evidovanej na pozemku parcelné		
541	4057 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie
639/2	957 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie
675	1060 m ²	Záhrada
735	1245 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie
738	469 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie
770	10550 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie
923/1	5706 m ²	Zastavaná plocha a nádvorie

Uvedené pozemky sú zapísané v LV č. 298 a pozemok č.

309   838 m²   Zastavaná plocha a nádvorie – je zapísaný v LV č. 679

V LV č. 298 je zapísaná ťarcha: (Stav k 3/2024)

Pod V 1395/96 zriaďuje sa právo prechodu cez parcelu KN 639/2 pre užívateľov parc. KN 639/1-2/97

Ťarcha vyplýva z chybných prevodov stavby Jednoty- bývalej krčmy, ktorú pôvodný vlastník Jednota SD Humenné odpredala v stave bez možnosti prístupu a príjazdu k stavbe. Takže uvedená ťarcha dodatočne umožnila vlastníkovi stavby prechod cez pozemky obce k jeho stavbe. Okrem toho je nedoriešený vzťah vlastníka stavby k žumpe, ktorá pôvodne slúžila pre stavbu, ale je zabudovaná do pozemku vo výlučnom vlastníctve obce.

Z uvedeného vyplýva, že obci sa za posledné desaťročia (do 27.6.2024) nepodarilo usporiadať s Jednotou podielové spoluvlastníctvo pozemkov pod Kultúrnym domom, pod Pamätníkom a v ich okolí, čo mi pripadá dosť čudné, lebo obec si, najmä v poslednom období bedlivo stráži majetok obce.

Moje aktivity pre obec:

Cesta na cintorín.

Odmyslí si Vážený čitateľ dve publikácie o našej obci. Jednu som písal z vďaky, že som sa mohol narodiť v takom prírodnom prostredí vzácnym rodičom a druhú na požiadanie zástupcov miestneho urbariátu.

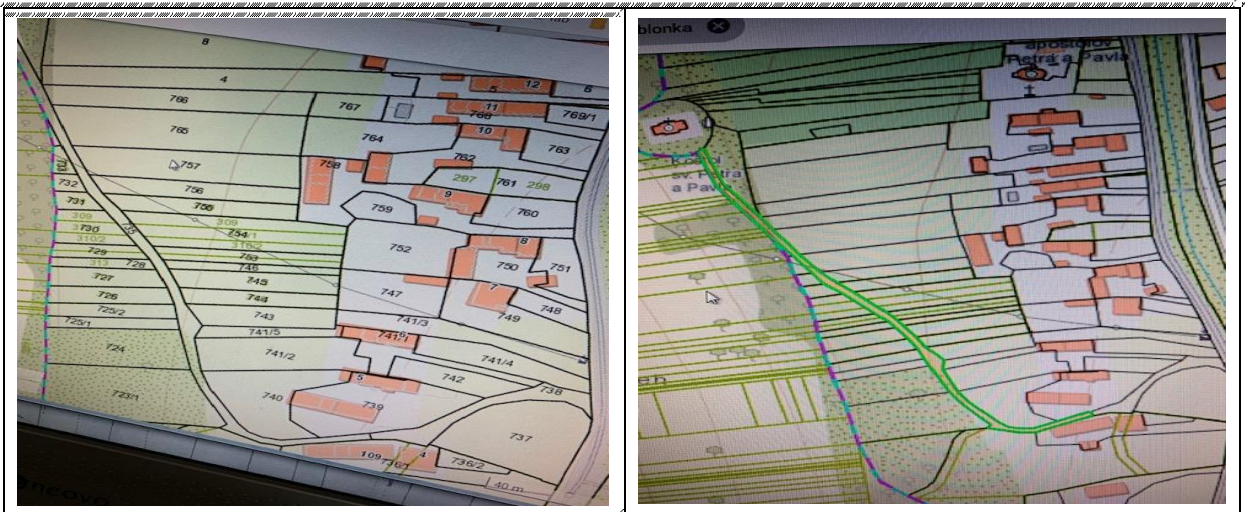
Pri písaní knihy o našej obci som sa zaoberal aj jej minulosťou, k čomu bezpochyby patria aj hroby našich predkov. Tak som sa vtedy zameral aj na miestny cintorín. Ale kráčajúc na cintorín som asi v polovici cesty zapadol do mláky a musel som sa vrátiť späť. Táto nemilá skúsenosť ma donútila zaoberať sa cintorínom, ale najmä prístupom, či príjazdom k cintorínu v našej obci. A závery zistenia neboli vôbec veselé.

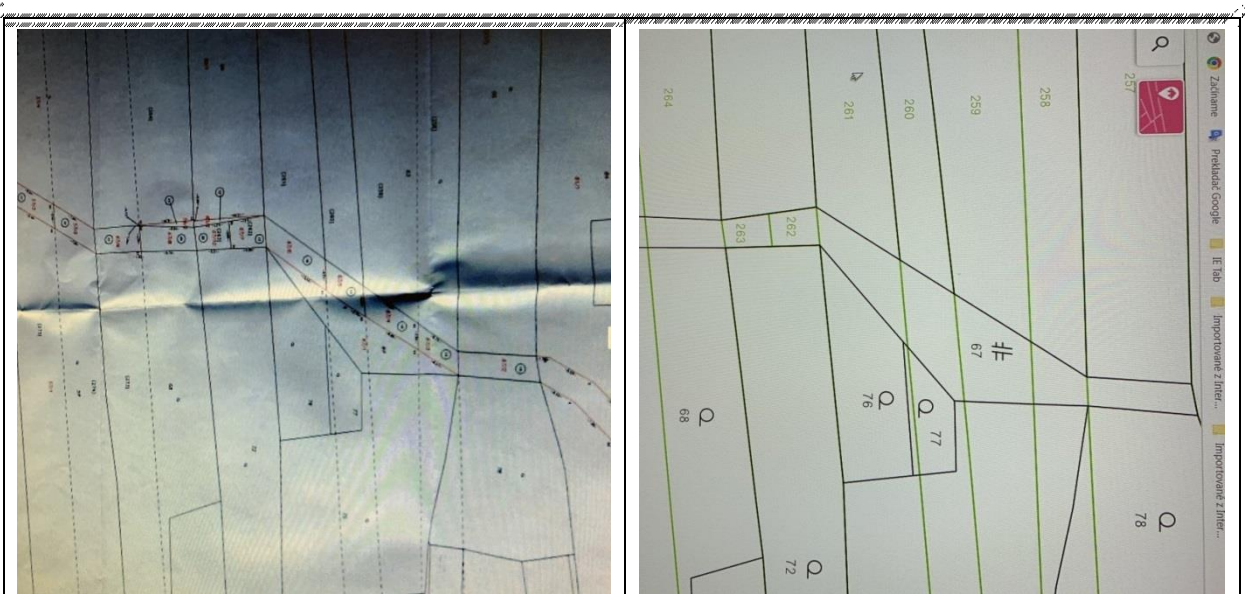
Čítiac potrebu pomôcť obci som na vlastné náklady zakúpil a na vlastnom príviesnom vozíku za osobným autom som z Humenného dopravil do obce a za pomoci ochotných

obyvateľov vsadil do zeme kovovú rúru pre odvod povrchových vôd a umožnenie prejazdu a prechodu zamoknutým terénom. Očakával som, že obec bude v úprave terénu pokračovať. Žiaľ, prešlo viac rokov, ale rúra ešte aj v roku 2024 bola na mieste samom uložená len ako provizórium riešenia prístupovej a príjazdovej cesty na cintorín. To ale v súvislosti s cintorínom nebol len jeden problém. Ďalším problémom bol právny stav samotnej prístupovej a príjazdovej cesty na miestny cintorín.

Pôvodne na cintorín a k chrámu Gréckokatolíckej cirkvi viedli dve prístupové a príjazdové cesty. Jedna cesta bola v smere z nižného konca obce (viď snímky z pozemkovej mapy). Stará cesta ku Gréckokatolíckemu chrámu (parcela č. 735 o výmere 1245 m², zapísaná v LV č. 298) – jej vlastníkom je obec Vyšná Jablonka,

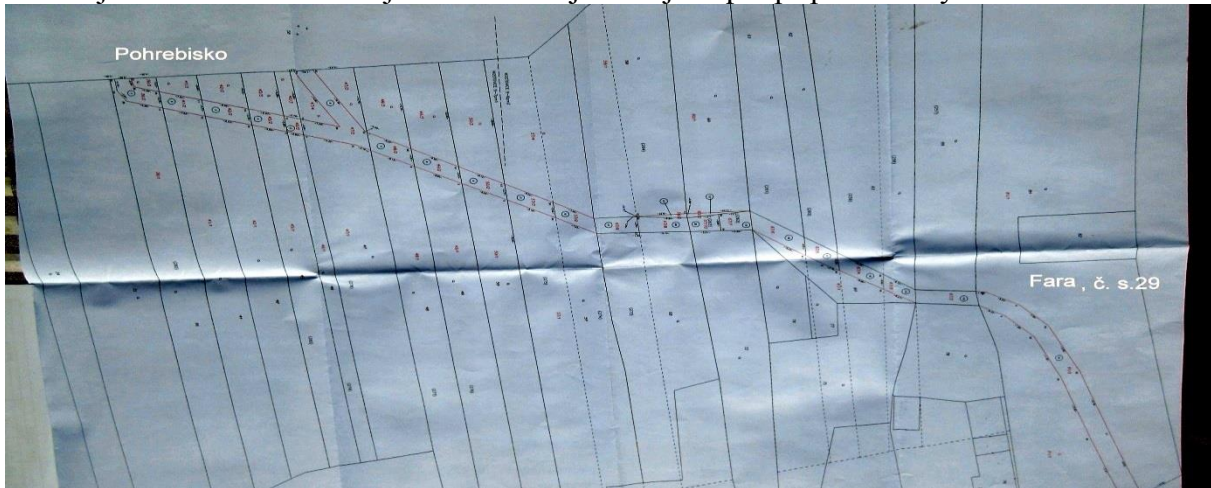

ktorú obyvatelia obce postupne prestali užívať, lebo viedla len ku Gréckokatolíckemu chrámu, od ktorého bol sťažený prístup svahovitým terénom k cintorínu. A tak sa prístupnejšou stala cesta od budovy bývalej fary vedúca záhradami až pod cintorín (viď priložené snímky z pozemkovej mapy a nového geometrického plánu), ba dokonca v značnej časti bola cesta zakreslená aj na mape, ale majetkovoprávne s vlastníkami pozemkov nebola vôbec usporiadaná.

V priebehu rokov novej doby začali obyvatelia obce využívať prístupovú cestu na cintorín, ktorá cestou v právnom poňatí ani v roku 2024 nebola, aj keď bola na tento účel využívaná.

Pre legalizáciu takejto cesty som navrhol vyhotovenie geometrického plánu. Predpokladal som, že obec zabezpečí usporiadanie vzťahov s vlastníkmi a podielovými spoluvlastníkmi 19-tich parciel a zrealizuje výstavbu cesty na cintorín v smere od farského pozemku (rozvalín farskej budovy č. s. 29) po pozemky s vchodom na cintorín pri križi na cintoríne, resp. na vhodnejšom mieste v členení jeden vchod a jeden vjazd pre prípravu nových hrobov.

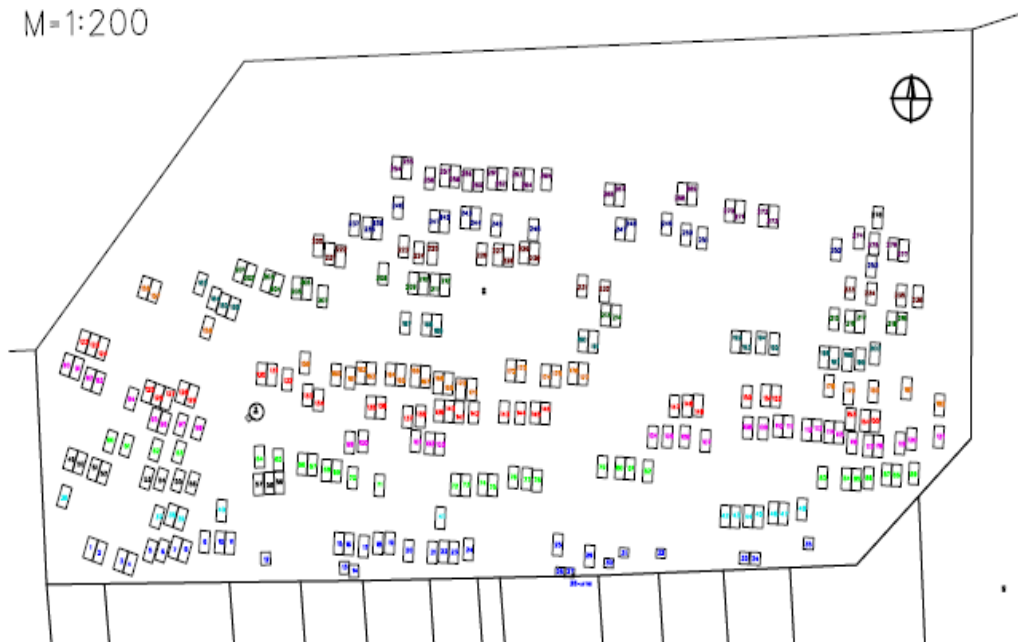
Pri vyhotovovaní geometrického plánu cesty geometer vypracoval aj geometrický plán vtedajších hrobových miest na miestnom cintoríne.

ZAMERANIE HROBOVÝCH MIEST

OBEC: VYŠNÁ JABLONKA

KAT. ÚZEMIE: VYŠNÁ JABLONKA

M=1:200

Na základe uvedenej dokumentácie som v čase písania knihy o rodnej obci nasnímal všetky hrobové miesta na miestnom cintoríne (278) a pri Gréckokatolíckom chráme (11). Nutkanie zverejniť fotografie na tejto podstránke som vzhľadom k pieti (zbožnej úcte, ohľaduplnosti) miesta cintorína zatlačil do úzadia. Navonok sa môže cintorín radiť k verejnému priestoru, ale vzhľadom k jeho osobitému až posvätnému účelu je potrebné chrániť jeho pietu a prehliadku hrobov z úcty k pochovaným, ponechať na osobnú návštevu cintorína každým záujemcom.

Časť obsahu písomností vypracovaných pre obec.

B/I.

JUDr. Maturkanič Ivan, Nám. slobody 14/27 066 01 H u m e n n é
Humenné 19.6.2023

Obecnému zastupiteľstvu
obce
067 34 Vyšná Jablonka

Vec: Návrh písomnosti na úpravu užívacích vzťahov k nehnuteľnostiam.

Vážení zástupcovia obce Vyšná Jablonka,
poznajúc trochu problematiku vlastníckych a užívacích vzťahov k pôde, som si dovoľil bez Vášho predchádzajúceho súhlasu alebo návrhu pripraviť pre Vás návrhy štyroch písomnosti, ktoré by v prípade ich doručenia vlastníkom nehnuteľnosti v obci Vyšná Jablonka, mohli prispieť k vylepšeniu vzájomných vzťahov medzi obcou a vlastníkmi nehnuteľnosti a k skrášleniu obce. Zároveň by bolo vhodné pre každý jeden vyexpedovaný list založiť osobitný spis, pre prípad pokračovania v korešpondencii....

Záverom poznamenávam, za čo sa ospravedlňujem: ťažko sa môže obec domáhať u vlastníkov pozemkov ich riadneho obhospodarovania, keď pozemky vo vlastníctve obce pri bývalom obchode, za kultúrnym domom, pri dome býv. polície a pri kasárni nie sú vzorom.

S úctou

JUDr. Maturkanič Ivan

Prílohy: Prehľad 1x, Výzva 4x, vzor listu 1x

B/2

V čase od 4.7.2023 do 12.7.2023 som pre obec vypracoval 22 návrhov výziev na **Usporiadanie vlastníckych, spoluvlastníckych a užívacích vzťahov k nehnuteľnostiam**, ktoré javili známky neusporiadania a neudržiavania starostlivosťou riadneho hospodára.

Výber textu z navrhovaných listov:

Povinnosti vlastníkov pozemkov:

Každý je povinný zo zákona chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy, ktorá je nezastupiteľnou zložkou životného prostredia.

Podľa § 3 zákona 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

(1) Každý vlastník poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „vlastník“) alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „užívateľ“) **je povinný**

a) **vykonávať agrotechnické opatrenia** zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou,

b) **predchádzať výskytu a šíreniu burín** na neobrábaných pozemkoch, ak osobitný predpis²) neustanovuje inak,

c) **zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy** tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí,³)

d) **usporiadať a zosúladiť** poľnohospodársky druh pozemku s jeho evidenciou v katastri.

Aby sa zabránilo tomuto nežiaducemu stavu, žiadame vlastníkov – nájomcov /užívateľov/ poľnohospodárskych i nepoľnohospodárskych pozemkov na dodržiavanie citovaných zákonných ustanovení a realizáciu opatrení proti rozširovaniu burín, na povinnosť pravidelného udržiavania trávnatých plôch ich kosením v čase pred kvitnutím, (najmenej 2 krát do roka), čím sa zabráni ďalšiemu šíreniu burín a škodcov.

Podľa § 25 ods. 1 písmeno b) zákona sa priestupku na úseku ochrany poľnohospodárskej pôdy dopustí ten, kto spôsobil svojou nečinnosťou zaburinenie poľnohospodárskeho pozemku alebo nepoľnohospodárskeho pozemku v blízkosti poľnohospodárskeho pozemku.

Za priestupok podľa ods. 1 písmeno b) zákona môže pozemkový a lesný odbor Okresného úradu uložiť pokutu až do výšky 330 €.

Podľa § 26 ods. 1 písmeno b) zákona sa podnikateľ (§ 2 ods. 2 Obchodného zákonníka) dopustí správneho deliktu, ak spôsobí svojou nečinnosťou zaburinenie poľnohospodárskej pôdy alebo nepoľnohospodárskej pôdy. V súlade s § 26 ods. 2 zákona podnikateľovi uloží orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy pokutu od 165 € Sk do 33 193 € za každý hektár poľnohospodárskej pôdy, ak sa na ňom dopúšťa správneho deliktu podľa § 26 odsek 1 zákona.

Upozorňujeme na povinnosť každého vlastníka, nájomcu a správcu poľnohospodárskej pôdy vykonať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou, ktorá mu vyplýva z § 3 ods. 1, písm. a) citovaného zákona.

B/3

Návrh výzvy na udržiavanie pozemkov

Vážení majitelia pozemkov,

obec upozorňuje vlastníkov a užívateľov pozemkov na ich zákonnú povinnosť predchádzať výskytu a šíreniu burín na svojich pozemkoch. Nedodržiavaním týchto povinností sa majitelia neudržiavaných pozemkov dopúšťajú porušenia zákona na základe čoho im môže byť udelená pokuta. Vzhľadom na výskyt takto zanedbaných pozemkov v našej obci, Vás týmto vyzývame k odstráneniu nežiaduceho stavu. Veľkým rizikom zaburinenia je aj šírenie semien alergénov, často invázných rastlín, ktoré nám všetkým spôsobujú veľké zdravotné problémy. Takmer na každom z týchto zaburinených pozemkov nájdete invázne rastliny ako napr. ambróziu palinolistú, durman či topinambur, na ktoré sa vzťahujú prísne pravidlá pre zamedzovanie ich šírenia (§2 a §3 Vyhlášky č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny – a jej novely č. 173/2011).

Zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov **ukladá** podľa § 3 ods. 1 písmeno b) **vlastníkom, nájomcom a správcom poľnohospodárskej pôdy povinnosť predchádzať výskytu a šíreniu burín na pozemkoch.**

V zmysle zákona č. 193/2005 Z.z o rastlinolekárskej starostlivosti a zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny – **je každý zo zákona povinný** chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy, ktorá je nezastupiteľnou zložkou životného prostredia.

Aby sa zabránilo tomuto stavu, vyzývame vlastníkov – nájomcov (užívateľov) poľnohospodárskych i nepoľnohospodárskych pozemkov na dodržiavanie citovaných zákonných ustanovení a realizáciu opatrení proti rozširovaniu burín, invázných rastlín a náletových drevín, čo spočíva najmä v pravidelnom udržiavaní pozemkov ich kosením v čase pred kvitnutím, ale aj v nasledujúcich mesiacoch, čím sa zabráni ďalšiemu šíreniu burín a škodcov.

Žiadame občanov, ktorí vlastnia alebo užívajú pozemky a tieto sú zanedbané a zaburinené, aby tieto vyčistili v čo najkratšom termíne. Obec vykoná kontrolu pozemkov a na majiteľov pozemkov, ktoré budú zaburinené bude podaný podnet na príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy - Lesný a pozemkový odbor, na začatie konania vo veci nedodržiavania platných právnych predpisov.

Upozorňujeme vás, že Okresný úrad – lesný a pozemkový odbor môže podľa § 25 zákona za takýto priestupok uložiť **fyzickej osobe** pokutu až do výšky **330 EUR** a za nesplnenie takejto povinnosti uloženej orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy, až do výšky **995 EUR. Právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi môže uložiť pokutu od 166 EUR do 33 000 eur.**

Zároveň som pripravil prehľad o niektorých pozemkoch (istotne je ich viac), ktoré ich vlastníci a podielovní spoluvlastníci neužívajú spôsobom riadneho hospodára, čo má neblahý vplyv na šírenie burín, invázivných rastlín a drevín v intraviláne obce. Pokiaľ by sa obec rozhodla pre výzvy uvedeným vlastníkom, rád sa toho zhostím a pripravím Vám návrhy

výziev tak, ako u vyššie označených štyroch prípadoch. Zrejme by mohlo dôjsť aj k spresneniu vo veci daní z nehnuteľností.

Prechádzajúc jednotlivé listy vlastníctva som narazil na niektoré nuansy, ktoré môžu mať vplyv na daňové povinnosti ako aj na vlastnícke a užívacie práva a povinnosti. Tak napríklad:

- v prípade domu č. s. 27 sú iní vlastníci domu a iní vlastníci dvora,
- niektoré domy nemajú založené lista vlastníctva – vlastníci neznámy,
- nekonečné množstva neznámych vlastníkov – podiely v správe SPF,
- osobitnými prípadmi sú pozemky pod stavbami bývalého družstva,
- samostatným prípadom sú aj rozvaliny bývalej fary (č. s. 29) na pozemku č. 81, cez ktorý vedie cesta na cintorín, ale vecné bremeno prejazdu cez pozemok obec nemá zapísané v katastri, tak ako aj na ostatných pozemkoch až ku Gréckokatolíckemu chrámu. Okrem toho sú na pozemku zvyšky stavby, ktoré nemá kto odpratať. V tejto veci by stálo za zamyslenie odstránenie zvyškov stavby a ponechanie základov s tabuľou kultúrnej pamiatky ako základov **najstaršej stavby v obci.**

Návrhy písomnosti som pripravil pod názvom: **Akcia: „Za čistotu vzťahov“, 1. etapa. Na pomoc vlastníkom,** ktorá v prípade Vášho rozhodnutia môže pokračovať ďalšími etapami.

Moje návrhy môžete upravovať podľa vlastného uváženia. Preto Vás prosím o ich bedlivé prečítanie a úpravu prípadných chýb a nezrovnalostí. Nie som neomylný a rád sa poučím. Pred odoslaním prosím o doplnenie dátumu expedície v záhlaví listu a doplnenie vlastnoručného podpisu.

B/4

JUDr. Maturkanič Ivan, Nám. slobody 14/27 066 01 H u m e n n é

Humenné 17.8.2023

**Obecnému zastupiteľstvu
obce
067 34 Vyšná Jablonka**

Vec: Doplnenie druhého návrhu na úpravu užívacích vzťahov k nehnuteľnostiam – kasáreň.

Vážení zástupcovia obce Vyšná Jablonka,
v mojom druhom návrhu na úpravu užívacích vzťahov k nehnuteľnostiam odoslanom 25.7.2023 som k využiteľnosti kasárne okrem iného napísal, že „pre akýkoľvek ďalší úkon týkajúci sa tejto stavby je nevyhnutné objednať znalca z odboru stavebníctva, aby vyhotovil znalecký posudok na stanovenie všeobecnej hodnoty stavby a statický posudok na overenie statiky tejto stavby. Z uvedených znaleckých posudkov vyplynú podklady pre ďalšie nakladanie so stavbou. Doterajšie hospodárenie s týmto majetkom obce, ktorý obdržala obec od štátu je na hrane so zákonnou úpravou a Zásadami hospodárenia s majetkom obce z nej vyplývajúcich.“

Pre ďalšie pokračovanie v uvedenej veci prikladám k tomuto listu adresy dvoch znalcov z odvetvia 370000 stavebníctvo, odboru 370700 statika stavieb, ktorým by mohla obec zaslať žiadosť o vyhotovenie statického posudku na stavbu kasárne.

Keďže, cenu takéhoto znaleckého posudku neviem ani približne stanoviť, navrhujem zaslať bydliskom najbližšiemu znalcovi prieskumný list vo veci možnosti vyhotovenia statického posudku a vo veci predbežného určenia ceny statického posudku. Návrh prieskumu možnosti adresovanom znalcovi aj s prílohami (pôvodný projekt a fotodokumentácia), tvorí prílohu tohto listu.

S úctou

Rodák JUDr. Ivan Maturkanič

Prílohy: Dva dokumenty zo zoznamu znalcov a návrh listu

B/5

Návrh listu miestnemu urbariátu

Adresát

Urbariát, pozemkové spoločenstvo
067 34 Vyšná Jablonka č. s. 90

Váš list číslo/zo dňa   Naše číslo   Vybavuje   Vyšná Jablonka
OcÚVJ-   Ing. Zuzana Nestorová

Vec: Žiadosť o poskytnutie pomoci pri úprave pozemkov patriacich do vlastníctva obce Vyšná Jablonka

Vážení zástupcovia Urbariátu, pozemkové spoločenstvo Vyšná Jablonka, obec Vyšná Jablonka v zastúpení starostkou obce sa týmto obracia na Vás so žiadosťou o poskytnutie pomoci pri správe pozemkov obce nachádzajúcich sa uprostred obce za kultúrnym domom, pamätníkom a za stavbou bývalého obchodu COOP Jednoty Humenné. Konkrétne ide o zastavané plochy a nádvorie registra E č. 41 zapísané v liste vlastníctva č. 544 k. ú. Vyšná Jablonka a pozemku registra C č. 639/2 zastavaná plocha a nádvorie zapísaného v liste vlastníctva č. 298 k. ú. Vyšná Jablonka – ide svahovité časti za kultúrnym domom, pamätníkom a bývalým obchodom. Výmera pozemku registra E č. 41 je 3467 m² a pozemku registra C č. 639/2 je 957 m², spolu 4424 m². K výsadbe by mala byť predbežne vymedzená polovica uvedenej výmery, cca 2200 m², (viď náčrtok), t. j. tá časť, ktorá je doposiaľ porastená prirodzeným náletom drevín. Výsadbou vhodných stromčekov (napríklad smrekov) by došlo k skultúrneniu a vylepšeniu celkového vzhľadu stredu obce.

Preto Vás žiadame, aby ste pre výsadbu na uvedených plochách, v rámci Vašich daných možností, pre našu obec zabezpečili z Vašich zásob vhodné dreviny. Druh drevín a množstvo sadeníc ponechávame na Vašu odbornosť, možnosti a následnú vzájomnú dohodu.

S úctou

Starostka obce

Ing. Zuzana Nestorová

B/6

OBEC VYŠNÁ JABLONKA

IČO: 00323772

Adresa obecného úradu: Obecný úrad Vyšná Jablonka č. 90 067 34 Nižná Jablonka

Ing. arch. Tomáš Varga
 Rázusová 45
 040 01 Košice
tomas.varga@tuke.sk
 Tel. 055/ 6255132
 Mobil +421904496018

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Vyšná Jablonka
	OcÚVJ	Ing. Zuzana Nestorová	

Vec: Prieskum možnosti vyhotovenia statického posudku na stavbu bývalej kasárne v obci Vyšná Jablonka v okrese Humenné.

Vážený pán Ing. arch. Tomáš Varga,

týmto sa obraciame na Vás so žiadosťou o oznámenie možnosti vyhotovenia statického posudku (vrátane predchádzajúceho oznámenia predbežnej ceny posudku) na stavbu bývalej kasárne v našej obci, ktorej vlastníctvo prešlo na našu obec podľa § 628 Obč. zákonníka a § 2 písm. c/ zákona č.172/2004 Z. z. ako stavby a pozemkov tvoriacich so stavbou jeden funkčný celok, ktorá slúžila na ochranu štátnych hraníc na štátnej hranici alebo ako colný priechod so štátom, ktorý je dnes súčasťou Európskej únie.

Vyhotovenie posudku je nevyhnutným úkonom pre ďalšie nakladanie so stavbou. Naša obec nemá rozpočtované finančné zdroje na užívanie tejto stavby, preto do úvahy prichádza jej prípadné scudzenie, k čomu je nevyhnutné dokumentovať reálny stav, z ktorej dokumentácie by vyplynuli možnosti jej budúceho reálneho využitia, alebo asanácie, čo je bez statického posudku nemožné.

V prílohe Vám, pre účely rozhodovania o prevzatí objednávka a stanovenia predbežnej ceny znaleckého posudku, prikladáme časti projektu stavby a fotodokumentáciu vonkajšieho vzhľadu stavby.

S úctou

Ing. Zuzana Nestorová
starostka obce

Prílohy: 3 časti projektovej dokumentácie
2 fotografie vonkajšieho vzhľadu stavby

B/7

JUDr. Ivan Maturkanič, Nám. slobody 14/27 066 01 Humenné, SR
kontakt: mail: maturkan45@gmail.com , tel. 0944502718

Humenné 03.08.2023

Adresáti:
1. Obec Vyšná Jablonka
067 34 Vyšná Jablonka č. 90

Vec: **Návrh na vytvorenie lesoparku a detského ihriska uprostred obce**

Vážení zástupcovia obce Vyšná Jablonka,

ako bývalý vlastník a terajší užívateľ pozemkov bezprostredne nadväzujúcich na pozemky obce, na ktorých je postavený obecný kultúrny dom navrhujem, aby obec za pomoci Podpory v lesnom hospodárstve na plnenie mimoprodukčných funkcií lesov poskytovanej Pôdohospodárskou platobnou agentúrou SR, alebo za pomoci subjektov obhospodarujúcich lesy v katastri obce Vyšná Jablonka, vytvorila na pozemkoch uprostred obce vyznačených na priloženej snímke LESOPARK

a na pozemku registra C č. 770 v časti oproti domom č. s. 17 – 20,
detské ihrisko pre detí príbuzných navštevujúcich obyvateľov obce, so zakúpeným vybavením

doplneným rôznymi výrobkami z dreva získaného z miestnych zdrojov.

S úctou

JUDr. Ivan Maturkanič.

B/8

Výber

z listov vlastníkom troch zrúcanín stavieb a z návrhov listov s obsahom Výzvy vlastníkom pôdy na Usporiadanie vlastníckych, spoluvlastníckych a užívacích vzťahov k nehnuteľnostiam v znení:

Vážení podieloví spoluvlastníci!

Obec Vyšná Jablonka zastúpená starostkou obce týmto žiada podielových spoluvlastníkov domu o odstránenie stavby uvedeného domu, resp. zvyškov rozvalín domu, a podielových spoluvlastníkov uvedených pozemkov o ich udržiavanie starostlivosťou riadneho hospodára.

K stavebnému konaniu vo veci odstránenia domu uvádzame pár odkazov na právnu úpravu týkajúcu sa odstraňovania stavieb:

Podľa ustanovení § 90 stavebného zákona (Zákon č. 50/1976 Zb. v platnom znení):

(1) Konanie o odstránení stavby vykonáva stavebný úrad, ktorý by bol príslušný vydať pre stavbu stavebné povolenie. (Stavebným úradom je okresný úrad § 117 cit. zákona).

(2) V rozhodnutí, ktorým sa nariaďuje alebo povoľuje odstránenie stavby, určí stavebný úrad podmienky pre zabezpečenie nevyhnutnej dokumentácie odstraňovanej stavby, pre odborné vedenie prác a bezpečnosti, včítane okolitých stavieb, ďalej podmienky vyplývajúce zo všeobecných technických požiadaviek na výstavbu a podmienky pre archivovanie dokumentácie.

Medzi základné povinnosti stavebný úrad zahŕňa najmä tieto povinnosti:

1) Odstránenie stavby bude uskutočnené prostredníctvom zhotoviteľa. 15 dní po výberovom konaní nahlásiť oprávneného zhotoviteľa na stavebný úrad.

2) Stavby alebo ich časti sa musia búrať, demontovať a premiestňovať tak aby sa neohrozovala bezpečnosť a stabilita iných stavieb, bezpečnosť osôb a aby sa okolie odstraňovaných stavieb touto činnosťou a jej dôsledkami zbytočne a nad prípustnú mieru neobťažovalo.

- 3) Prípadné škody na cudzích pozemkoch bezodkladne odstrániť a pozemok dať do pôvodného stavu.
- 4) Po odstránení stavby pozemok upraviť, zabezpečiť nezávadné odvádzanie povrchových vôd.
- 5) Búracie práce sa nebudú vykonávať pomocou výbušnín.
- 6) Nenarušiť existujúce inžinierske siete a dodržať bezpečnosť práce v ich ochranných pásmach.
- 7) Dodržať požiadavky dotknutých orgánov spolupôsobiacich v konaní.

Opora ochrany a využívania pôdy v zákone:

Podľa § 3 zákona 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

(1) Každý vlastník poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „vlastník“) alebo nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy (ďalej len „užívateľ“) je povinný

- a) vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou,
- b) predchádzať výskytu a šíreniu burín na neobrábaných pozemkoch,
- c) zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí,
- d) usporiadať a zosúladiť poľnohospodársky druh pozemku s jeho evidenciou v katastri.

Preto poukazujeme na povinnosť pravidelného udržiavania trávnatých plôch, vrátane

Konaním, resp. nekonaním, t. j. neudržiavaním uvedených nehnuteľnosti starostlivosťou riadneho hospodára dochádza k zrejmemu zásahu do pokojného stavu obce, čo je v rozpore s ustanoveniami § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka SR, podľa ktorých: „*Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi*“.

Podľa § 5 Občianskeho zákonníka SR, „*ak došlo k zrejmemu zásahu do pokojného stavu, možno sa domáhať ochrany na obci. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde*“.

Preto Vás žiadame, aby ste prestali zasahovať do pokojného stavu obce ponechaním hore označených pozemkov bez starostlivosti riadneho hospodára v rozpore s dobrými mravmi a zabezpečili údržbu uvedených pozemkov starostlivosťou riadneho hospodára.

Na základe uvedeného vyzývame všetky hore označené dotknuté osoby, aby vykonali vhodné opatrenia na zabezpečenie riadneho užívania poľnohospodárskej pôdy na pozemkoch katastra obce Vyšná Jablonka a zabezpečili odstránenie zrúcanín stavieb. Pokiaľ by i naďalej pretrvával doterajší nežiaduci stav pozemkov a stavieb, nebude mať obec inej možnosti ako požiadať orgány ochrany prírody o začatie správneho konania a využitie všetkých dostupných zákonných donucovacích prostriedkov, vrátane následných sankcií.

Zároveň poznamenávame, že obec nemá sprostredkovateľskú činnosť na práce spojené s pôdou a stavbami, ani nezodpovedá za poskytovanie takýchto prác súkromnými osobami.

Upozornenie:

Obec Vyšná Jablonka ako správca dane z nehnuteľnosti (dane z pozemkov, stavieb a nebytových priestorov) týmto upozorňuje vlastníkov nehnuteľnosti a podielnikov na nehnuteľnostiach (daňovníkov), na plnenie povinností vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, vyplývajúcich z ustanovení citovaného zákona a z daňového poriadku:

- daňovníkom je každý vlastník a podielový spoluvlastník zapísaný v katastri nehnuteľnosti, (§ 5 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z.),

- daňovník je povinný podať daňové priznanie k dani z nehnuteľností (ďalej len „priznanie“) príslušnému správcovi dane do 31. januára toho zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu vznikla daňová povinnosť - daň sa neplatí za predchádzajúci rok, ale na rok dopredu, (§ 19 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z.),
- daňovník je povinný v priznaní uviesť všetky skutočnosti rozhodujúce na výpočet dane a daň si sám vypočítať (§ 19 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z.),
- ak je pozemok, stavba, byt a nebytový priestor v bytovom dome v spoluvlastníctve viacerých osôb (§ 5 ods. 4, § 9 ods. 3 a § 13 ods. 2), priznanie podá každá fyzická osoba alebo právnická osoba. Ak sa spoluvlastníci dohodnú, priznanie podá ten, koho dohodou určili spoluvlastníci, pričom túto skutočnosť musia písomne oznámiť správcovi dane pred uplynutím lehoty na podanie daňového priznania,
- fyzická osoba alebo právnická osoba v priebehu príslušného zdaňovacieho obdobia je povinná oznámiť správcovi dane skutočnosti rozhodujúce pre vznik alebo zánik daňovej povinnosti k dani z nehnuteľností a každú zmenu týchto skutočností do 30 dní odo dňa, keď tieto skutočnosti alebo ich zmeny nastali (§ 18 ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z.),
- daňovníkovi, ktorý nepodal daňové priznanie k dani z nehnuteľností, môže obec ako správca dane z nehnuteľností, uložiť pokutu za nepodanie daňového priznania najviac do výšky vyrubenej dane, nie menej ako 5 eur, najviac však do 3 000 eur (§ 155 ods. 1 písm. a) daňového poriadku, t. j. zákona č. 563/2009 Z. z.).

S úctou

Ing. Zuzana Nestorová, starostka obce

K využiteľnosti kasárne: v L V č. 298 je evidovaný popis stavby ako „Obecný úrad“. Prechod vlastníctva na obec je potvrdený týmito dokumentmi: Protokol o odovzdaní nehnuteľného majetku štátu do vlastníctva obce zo dňa 26.09.2018, Z 1725/18- 174/18; Protokol č. 20/2019/MPO zo dňa 3.6.2019, Dohoda č. 20/2019/MPO zo dňa 3.6.2019, Z 1081/19- 137/19; Rozhodnutie č. 86/2017 zo dňa 12.7.2017, R-230/17 - 47/17 a Darovacia zmluva č. V - 443/10 zo dňa 7.4.2010-6/10; „Zlúčenie L V s L V č. 1- 137/19“. Obdobný prípad prevod vlastníctva štátu na obec ako u vyššie popísanej administratívnej budovy č. s. 62. Rozdiel je však v stave uvedených stavieb, z ktorých je administratívna budova zachovaná, kým u kasárne je zachovalosť a statika sporná už z prvého pohľadu. Preto je pre akýkoľvek ďalší úkon týkajúci sa tejto stavby nevyhnutné objednať znalca z odboru stavebníctva, aby vyhotovil znalecký posudok na stanovenie všeobecnej hodnoty stavby a statický posudok na overenie statiky tejto stavby. Z uvedených znaleckých posudkov vyplynú podklady pre ďalšie nakladanie so stavbou. Doterajšie hospodárenie s týmto majetkom obce, ktorý obdržala obec od štátu je na hrane so zákonnou úpravou a Zásadami hospodárenia s majetkom obce z nej vyplývajúcich.

Zákon o majetku obcí priamo vymedzuje niektoré z pohľadu zákonodarcu najzávažnejšie majetkové dispozície, pričom sa tak deje na základe odkazu v ustanovení § 11 ods. 4 písm. a) zákona o obecnom zriadení (určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu).

Obce dostali po obnovení územnej samosprávy v roku 1990 aj značný majetok. Keďže tento majetok je verejný, **hospodárenie a nakladanie s ním si zasluhuje zvláštnu pozornosť a ochranu.** Podľa ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení **majetok obce sa má zveľaďovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať.** Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podmienky nakladania s majetkom obce upravuje špeciálny zákon, ktorým je zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí (ďalej aj len ako „zákon o majetku obcí“). Ten priamo vymedzuje niektoré z pohľadu zákonodarcu najzávažnejšie majetkové dispozície, pričom sa

tak deje na základe odkazu v ustanovení § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva, schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku a kontrolovať hospodárenie s ním). Ostatné je prenechané na úpravu tej-ktorej obce v podobe **tzv. zásad hospodárenia s majetkom obce. Ide o dokument, ktorý musí mať prijatý každá obec.** Je pritom schvaľovaný obecným zastupiteľstvom. Zákon nehovorí, či má byť schválenie vo forme uznesenia alebo všeobecne záväzného nariadenia. Z povahy veci je však vhodnejšie, ak sa tak udeje uznesením. Tieto zásady totiž zaväzujú orgány obce a nemali by zaväzovať tretie strany, ako by to bolo v prípade všeobecne záväzného nariadenia, ktoré má povahu právneho predpisu a nie interného aktu (dovnútra obce).

Stavba kasárne nemá vlastnícky doriešenú príjazdovú cestu. Pozemok registra E č. 1481/8 o výmere 781 m², zapísaný v LV č. 421, ktorý bol doposiaľ využívaný ako prístupová cesta k budove kasárne, je v katastri nehnuteľnosti zapísaný ako trvalý trávny porast a je spoločnou nehnuteľnosťou v užívaní urbárskeho spoločenstva so zapísanými vyše 240tími podielovými spoluvlastníkmi, pričom najnižší podiel [Slovenskej republiky zapísaný v LV pod číslom 252 predstavuje: 1631768/3 233 631 777](#) (v miliardách), a aj niektoré ďalšie podiely sú vyjadrované v státisícových dieloch. Preto rozhodovanie o nakladaní s budovou kasárne nebude jednoduchým počínom.

S úctou

Rodák: JUDr. Ivan Maturkanič

B/9

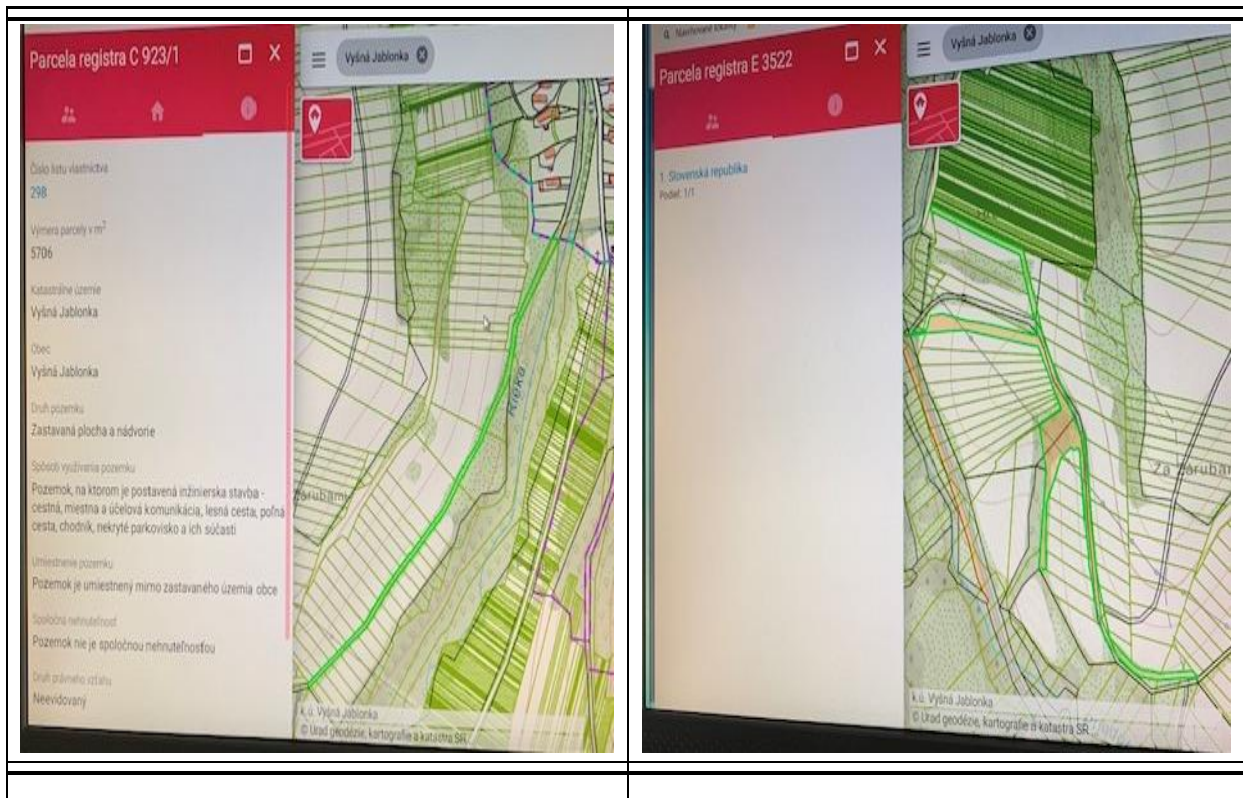
JUDr. Ivan Maturkanič, Nám. slobody 14/27 066 01 Humenné, SR

**Obecnému zastupiteľstvu
obce
067 34 Vyšná Jablonka**

Vec: Dobrozdanie k upozorneniu ŠOP SR č. CHKOVK/524/2023 z 22.08.2023 vo veci výskytu invázných rastlín na časti parcely C-KN 923/1 k. u. Vyšná Jablonka.

1) K textu upozornenia:

Parcela č. C-KN 923/1 je poľná cesta, ktorá je pokračovaním obecnej cesty na dolnom konci obce v smere Nad Zárubu a ďalej cez časť Na Kline, kde sa na ňu napája poľná cesta E-KN č. 3522 vo vlastníctve Slovenskej republiky vedúca na časť chotára Za Zárubami až k údoliu Priedolského potoka, teraz k ceste v smere na Svetlice. Poľná cesta v minulosti slúžila na prepravu vozov s konskými poťahmi.

Zoznam invázyých druhov rastlín v prílohe č. 2a vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z. zahŕňa 6 druhov a 1 rod bylín a 4 druhy drevín:

Druhy bylín

ambrózia palinolistá (*Ambrosia artemisiifolia*),
 *glejovka americká (*Asclepias syriaca*),
 *boľševník obrovský (*Heracleum mantegazzianum*),
 *netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*),
 zlatobyľ kanadská (*Solidago canadensis*),
 zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*),
 pohánkovec (krídlatka) (*Fallopia* sp.; syn. *Reynoutria*),
 pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*),

Druhy drevín:

beztvarec krovitý (*Amorpha fruticosa*),
 kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*),
 javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*), zdroj:

<https://www.enviroportal.sk/spravy/detail/9361>

V predmetnom oznámení ŠOP SR píše, že:

Podľa § 3 ods. 2 tohto zákona vlastník alebo správca pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 uvedeného zákona a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku. Podľa § 14 ods. 1 spomenutého zákona obec upozorňuje vlastníkov, správcov a užívateľov pozemkov na miesta výskytu inváznych nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 zverejnením informácie o miestach ich výskytu a informačného letáku podľa odseku 2 zákona č. 150/2019 Z.z.

V súlade s § 14 ods. 2 a § 15 ods. 1 písm. e) uvedeného zákona Vám zasielame informáciu o doteraz vymapovanom výskyte invázneho druhu rastliny *Fallopia japonica* na časti parcely C-KN č. 923/1, č. listu vlastníctva 298, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie. Zároveň sa invázny druh nachádza v tesnej blízkosti územia európskeho významu Alúvium Rieky (SKUEV0049).

Aktuálne platný národný zoznam inváznych druhov rastlín je uvedený v prílohe č. 1 k nariadeniu vlády č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky (tzv. národný zoznam), ktorý možno nájsť na http://www.soprs.sk/invazne-web/?page_id=61. Zoznam inváznych nepôvodných druhov rastlín aj živočíchov vzbudzujúcich obavy Európskej únie (tzv. zoznam EÚ) je dostupný na http://www.soprs.sk/invazne-web/?page_id=55.

Spôsoby odstraňovania inváznych druhov rastlín sú uvedené v prílohe č. 2 k vyhláške MŽP SR č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov. Spomínaná Vyhláška MŽP SR je dostupná na stránke http://www.soprs.sk/invazne-web/wp-content/uploads/2016/05/vyhlaska_450_2019.pdf.

Pozdĺž ciest a vodných tokov v rámci územnej pôsobnosti S-CHKO Východné Karpaty (okres Humenné) je výskyt IDR pozorovaný líniovo po celej dĺžke, v menšej či väčšej pokrývnosti. Mimo druhov, ktoré sú súčasťou tzv. zoznamu EÚ a tzv. národného zoznamu sa pozdĺž ciest a vodných tokov vyskytujú aj iné nepôvodné druhy ako napr. netýkavka malokvetá (*Impatiens parviflora*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), hviezdnik ročný (*Stenactis annua*), slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*) – topinambur, turanec kanadský (*Coryza canadensis*), astra novobelgická (*Aster novi-belgii*) a iné.

Súčasne si dovoľujeme poukázať na § 20 ods. 1 písm. b), resp. § 21 ods. 1 písm. b) vyššie spomínaného zákona, podľa ktorých ten, kto nespĺní povinnosť podľa § 3 ods. 1 až 4, sa dopustí priestupku, resp. iného správneho deliktu.

V texte je uvedená informácia ŠOP o tom, že na časti parcely C-KN 923/1 k. u. Vyšná Jablonka, ktorá parcela je vo vlastníctve obce, sa vyskytuje invázny druh rastliny Pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*), zvaná tiež ako Krídlatka japonská.

Informácia obsahuje aj odkazy na internetové stránky obsahujúce zoznamy nepôvodných inváznych druhov rastlín a živočíchov a tiež odkaz na Vyhlášku MŽP SR č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov. Podľa prílohy č. 2 k uvedenej vyhláške sa „*Fallopia sp. (syn. Reynoutria sp.)* rod pohánkovec (krídlatka) likviduje vykopávaním, aplikáciou horúcej pary, kosením a mulčovaním, nastielaním fólií, chemickým spôsobom a kombinovaným spôsob. Príloha č. 3 uvedenej vyhlášky obsahuje tiež spôsoby nakladania s biomasou- kompostovanie, spálenie, skrmovanie

a tiež spôsobmi, ktoré sú uvedené v osobitných predpisoch.“ Zdroj: <https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2019/450/>

V Slovenskej republike existuje aj „Zoznam povolených druhov uvedených v zozname invázných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky, medzi ktoré, okrem iného patrí aj:

Amrosia artemisiifolia (ambrózia palinolistá)

v počte max. 50 ks a max.10 g semien

Amorpha fruticosa (beztvarec krovitý)

v počte max. 50 ks a max.10 g semien

Fallopia sp. (druhy rodu pohánkovec)

v počte max. 500 ks a max. 200 g semien. Zdroj:

<https://www.minzp.sk/ochrana-prirody/nepovodne-invazne-druhy/>

Je na škodu vecí samej, že v uvedenom upozornení pisateľ neuviedol detailný popis rastliny aj s fotodokumentáciou (aby nedošlo k zámene) preto, že *Fallopia* sp. – rod pohánkovec zahŕňa tri druhy fallopie:

Fallopia japonica (Houtt.) Ronse Decr. – pohánkovec japonský má listy široko trojuholníkovité s uťatou alebo tupo klinovito zúženou bázou, dlhé 10 – 17 cm a 8 – 12 cm široké.

Fallopia x bohemica (Chrtok et Chrtková) J. P. Bailey – pohánkovec český,

Fallopia sachalinensis (F. Schmidt) Ronse Decr. – pohánkovec sachalinský. Všetky tri druhy rodu sú pritom statné trváce byliny s bohato rozkonárenými podzemkami, z ktorých vyrastajú jednotlivé byle.

2) Podľa tohto upozornenia je obec povinná

- odstrániť zo svojho pozemku označený invázný nepôvodný druh rastliny,
- starať sa o pozemok tak, aby sa zabránilo jeho šíreniu,
- zverejniť informáciu o jeho výskyte v mieste výskytu a na informačnom letáku podľa ods. 2 zákona

č. 150/2019 Z. z.,

a l e b o

sa vyviníť z tejto povinnosti preukázaním, že uvedený pozemok bol prenajatý a preniesť uvedené povinnosti na užívateľa pozemku.

S úctou

25.8.2023

Rodák: JUDr. Ivan Maturkanič

IX.

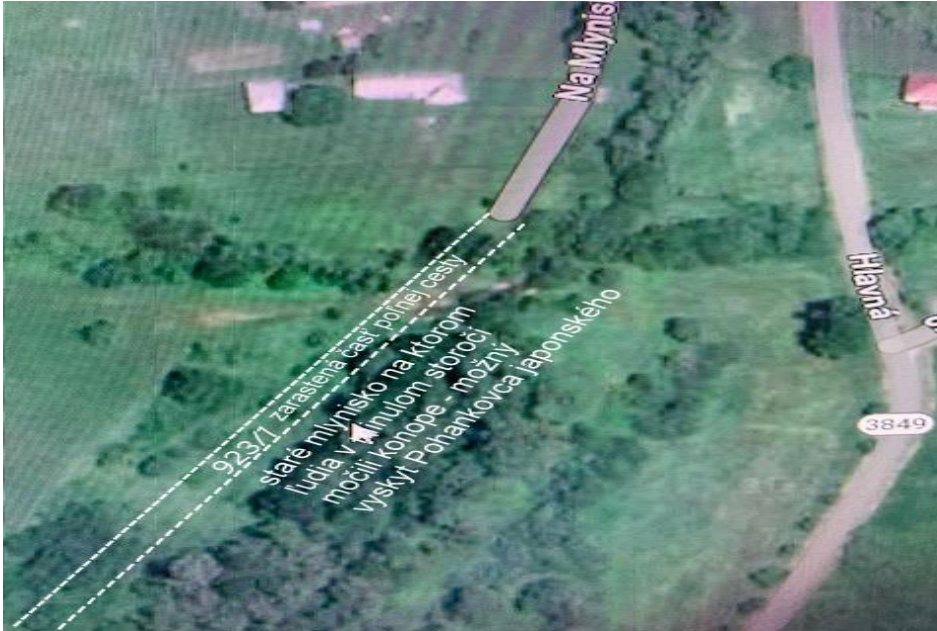
JUDr. Ivan Maturkanič, Nám. slobody 14/27 066 01 Humenné, SR
Humenné 28.8.2023

Obecnému zastupiteľstvu
obce
067 34 Vyšná Jablonka

Vec: Doplnenie dobrozdania k upozorneniu ŠOP SR č. CHKOVK/524/2023 z 22.08.2023 vo veci výskytu invázných rastlín na časti parcely C-KN 923/1 k. u. Vyšná Jablonka.

Vážení zástupcovia obce Vyšná Jablonka,
na požiadanie starostky obce Ing. Zuzany Nestorovej som spracoval a 24.8.2023 zaslal mailom na adresu obce „Dobrozdanie k upozorneniu ŠOP SR č. CHKOVK/524/2023 z 22.08.2023 vo veci výskytu inváznych rastlín na časti parcely C-KN 923/1 k. u. Vyšná Jablonka.“

25.8.2023 som doplnil svoje podanie o prílohu, na ktorej som vyznačil pravdepodobný výskyt Pohankovca japonského, zvaného aj ako (krídlatka japonská), (lat. Fallopia japonica).

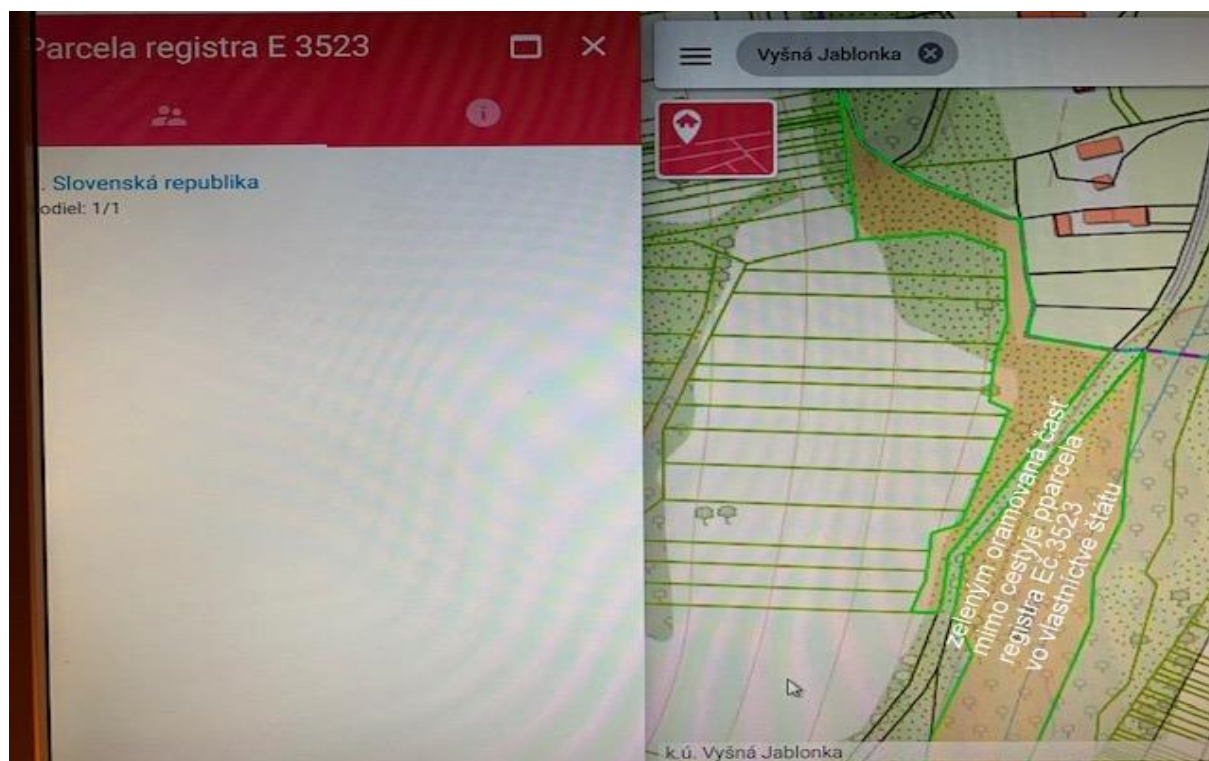

Dňa 26.8.2023 som aj s príbuznými osobne navštívil uvedenú lokalitu a zistil som, že moje predpoklady o výskyte uvedenej inváznej rastliny boli správne, čo potvrdzujú aj nasledujúce snímky.

Z uvedených snímok vyplýva, že invázna rastlina sa nachádza mimo cesty, čo by vyvracalo tvrdenie ŠOP o tom, že sa nachádza na parcele č. C-KN 923/1, t. j. na poľnej ceste, ktorá je vo vlastníctve obce. Podľa priložených situačných snímok sa invázna rastlina nachádza na vedľajšej parcele registra E č. 3523, patriacej Slovenskej republike v časti mimo intravilánu obce evidovanej ako ostatná plocha o výmere 37 331 m², zapísanej v LV č. 416 k. ú. obce Vyšná Jablonka – vid' priloženú snímku z pozemkovej mapy. To ale neznamená, že v pozadí nemôže byť porast inváznej rastliny aj na ceste patriacej obci alebo na inundačnom území toku Rieky chránenom ochranným pásmom *Alúvium Rieky*.

Relácie internetového rádia FM
Rusyn o Vyšnej Jablonke:

Нашы села / Našy sela 5 sep, 2016

LINK: <https://www.rusyn.fm/archiv/vysna-jablinka/>

3 нашей хыжы / Z našoj chýžy 2 jan, 2021

LINK: <https://www.rusyn.fm/archiv/vysna-jablinka-3/>

3 нашей хыжы / Z našoj chýžy 18. Jan, 2021

LINK: <https://www.rusyn.fm/archiv/rozdestvo-u-vysnij-i-nyznij-jablinki/>

Jún 2024
S úctou

JUDr. Ivan Maturkanič